

Iida Saarinen

**VALMISTAUTUMISTA ELÄMÄN
TÄRKEIMPÄÄN KOKEESEEN**
Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät
Etelä-Koreassa

TIIVISTELMÄ

Iida Saarinen: Valmistautumista elämän tärkeimpään kokeeseen: Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät Etelä-Koreassa
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Yhteiskuntatutkimus
Toukokuu 2022

Korean tasavalta eli Etelä-Korea on tunnettu intensiivisestä ja kilpailullisesta koulutusjärjestelmästä, mikä luo paineita opiskelijoille. Etelä-Koreassa nuorten yleisin kuolinssyy on itsemurha, jonka yhtenä suurimpana riskitekijänä pidetään akateemisen paineen seurauksena syntyvää akateemista stressiä. Lisäksi maan yleiset sosiaaliset odotukset akateemiseen menestymiseen ja mielenterveysongelmien ympärillä oleva stigma vaikuttavat korkeisiin itsemurhalukuihin.

Tässä tutkielmassa tarkasteltiin akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä eteläkorealaisessa yhteiskunnassa. Tutkielma pyrki löytämään tekijöitä, jotka aiheuttavat eteläkorealaisille opiskelijoille akateemista painetta. Tutkimusaineisto kerättiin sosiaalisen median verkkosivustolle julkaistuista anonyymeistä kommentteista. Tutkimus suoritettiin laadullisena tutkimuksena, ja analyysimenetelmänä käytettiin teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä. Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä toimi psykologi Urie Bronfenbrennerin ekologisesta systeemiteoriasta johdettu sosioekologinen malli. Sosioekologisen lähestymistavan mukaan yksilöä ympäröi monikerroksinen ympäristökehä, jossa ympäristötekijät vaikuttavat ihmisen käytökseen. Sosioekologisen mallin mukaiset tasot ovat yksilö, lähiympäristö, instituutio, yhteisö ja yhteiskunta. Aineistosta esille nousseet akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät sijoitettiin sosioekologisen mallin eri tasoille.

Tutkimustulosten mukaan aineistosta löytyi akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä jokaiselta sosioekologisen mallin tasolta. Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät olivat yksilötasolla opiskeluun käytetty aika ja pelko epäonnistumisesta, ja lähiympäristötasolla vanhempien vaatimukset, kilpailu luokkatovereiden kanssa ja itsensä vertailu muihin. Instituutiotasolla akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät olivat koulutusjärjestelmän keskittyminen vain yliopistojen valintakokeeseen valmistautumiseen, opintojen luovuuden ja soveltamisen puute sekä kilpailu ikätovereiden kanssa. Yhteisötasolla tekijät kohdistuivat kulttuuriseen arvostukseen koulutus- ja työelämäuraa kohtaan sekä mielenterveysongelmien ympärillä olevaan stigmaan. Yhteiskuntatasolla akateemiseen paineeseen vaikuttavaksi tekijäksi osoittautui eteläkorealaisen koulutusyhteiskunnan ylläpito.

Yhteenvedon kaikkien löydetyistä tekijöistä voidaan sanoa, että yliopistojen pääsykokeeseen valmistautuminen näyttäytyy ja vaikuttaa yksilöllä jokaisella sosioekologisen mallin tasolla, ja on tutkimuksen merkittävin akateemiseen paineeseen vaikuttava tekijä. Yliopistojen pääsykoe, *suneung*, edustaa tärkeintä yksittäistä tehtävää eteläkorealaisen opiskelijan elämässä, ja teoreettinen näkökulma osoitti, miten pääsykokeeseen liittyvät akateemiset paineet vaikuttavat yksilön elämään jokaisella ympäristötasolla. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää esimerkiksi opiskelijoiden akateemista painetta vähentävien interventiomenetelmien kehittämiseksi. Eri ympäristötasoilla olevia akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä on tärkeää tutkia jatkossa kaikissa maissa, jotta taustalla olevia tekijöitä pystytään ymmärtämään, ja niihin voidaan vaikuttaa mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti.

Avainsanat: akateeminen paine, akateeminen stressi, Etelä-Korea, sosioekologinen malli

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Akateeminen yhteiskunta	3
2.1	Akateeminen stressi	3
2.2	Etelä-Korean akateeminen ympäristö ja kulttuuri	5
2.3	Nykytutkimuksen tila	6
3	Yksilön ja ympäristön suhde	9
3.1	Urie Bronfenbrennerin ekologinen systeemiteoria	9
3.2	Sosioekologinen malli.....	11
4	Tutkimuksen toteutus	14
4.1	Tavoitteet ja tutkimuskysymykset	14
4.2	Aineisto	14
4.3	Menetelmänä teoriaohjaava sisällönanalyysi	16
4.4	Tutkimuksen eettisyys.....	17
5	Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät	19
5.1	Yksilö – opiskelua kellon ympäri ja pelkoa epäonnistumisesta	19
5.2	Lähiympäristö – vaatimuksia vanhemmilta ja kilpailua luokkatovereiden kanssa	21
5.3	Instituutio – opintojen keskittyminen yliopistojen valintakokeeseen	23
5.4	Yhteisö – kulttuurista arvostusta koulutusta kohtaan ja mielenterveyden stigmaa.....	25
5.5	Yhteiskunta – historian muovaama koulutusvaltio	27
6	Yhteenveto ja johtopäätökset	28
	Lähteet	31

1 Johdanto

Korean tasavalta, josta tässä tutkielmassa käytän jatkossa sen paremmin tunnettua epävirallista nimeä Etelä-Korea, on saavuttanut kansainvälisesti merkittävän ja pysyvän jalansijan globaalissa maailmassa muun muassa viihde- ja teknologiateollisuutensa avulla. Etelä-Korea on maailman huippuluokkaa myös akateemisella tasolla. Koulutusta pidetään maassa tärkeänä, ja sen merkitys nousee esille opiskelijoiden korkeatasoisessa akateemisessa suoriutumisessa (Wha Kim & Dembo 2000, 95). Valtion osoittamasta panostuksesta koulutukseen kertoo muun muassa sen koulutusbudjetti, joka oli vuonna 2020 moninkertainen esimerkiksi mielenterveysbudjettiin nähden (Yoon 2021; Statista Research Department 2022). Lisäksi esimerkiksi maan liikenne ja ilmatilat suljetaan lähes kokonaan vuosittain järjestettävien yliopistojen yhdeksäntuntisten valintakokeiden ajaksi (Yle 6.7.2019 & 18.11.2021).

Akateemisuutta ja koulutusta pidetään eteläkorealaisessa yhteiskunnassa kaikkein tärkeimpänä asiana turvaamaan yksilön menestystä ja sosiaalista arvostusta tulevaisuudessa (Sorensen 1994, 34). Etelä-Korean intensiivinen ja kilpailullinen koulutusympäristö aiheuttaa kuitenkin suurta stressiä opiskelijoille (Jarvis, Corbett, Thorpe & Dufur 2020, 1). Pitkä, monivuotinen ja kilpailullinen koulutusjärjestelmä vaikuttaa heikentävästi maassa asuvien nuorten hyvinvointiin sekä fyysisellä, psyykkisellä että emotionaalisisella tasolla. Paineet ja odotukset akateemiseen menestymiseen ja huipusuoritukseen näkyvät tilastoissa muun muassa nuorten korkeina masentuneisuus- ja itsemurhalukuina, sillä yksi suurimmista riskitekijöistä eteläkorealaisten nuorten tekemään itsemurhaan ja siihen liittyvään masennukseen on akateeminen stressi. (Kwak & Ickovics 2019, 150; Jarvis ym. 2020, 1.)

Akateemista stressiä ja sen vaikutuksia opiskelijoiden hyvinvointiin on tutkittu Etelä-Koreassa paljon viime vuosina (esim. Lee ym. 2015, Kwak & Ickovics 2019, Jarvis ym. 2020). Eteläkorealaisessa yhteiskunnassa akateeminen stressi on seurausta kouluympäristön liialliselle kilpailulle ja muiden sosiaalisten odotusten kuormalle akateemisessa menestymisessä (Kwak & Ickovics 2019, 150). Akateeminen stressi vaikuttaa heikentävästi eteläkorealaisten nuorten hyvinvointiin, ja aiheesta on keskusteltu pitkään tieteellisen kirjallisuuden lisäksi myös mediassa. Akateeminen stressi on Etelä-

Koreassa suuri paineita aiheuttava ilmiö, mutta akateemisen stressin yhteys tai erottaminen akateemisesta paineesta on kuitenkin vielä häilyvää, ja aihe tarvitsee lisätutkimusta. Eteläkorealaiset nuoret opiskelijat kokevat akateemista painetta ja painostusta vanhemmiltaan ja opettajiltaan (Lee & Cho & Lee 2019, 168), mutta esiintyykö eteläkorealaisessa yhteiskunnassa muita tekijöitä, jotka vaikuttavat akateemiseen paineeseen? Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät saattavat olla yhteiskunnallisesta näkökulmasta laajempia ja kompleksisempia kuin akateemiseen stressiin vaikuttavat tekijät. Tavoitellun koulutusmenestyksen ja stressin vaikutukset nuorten hyvinvointiin ovat huolestuttavia Etelä-Koreassa, minkä vuoksi akateemisten paineiden tutkiminen kyseisessä yhteiskunnassa on tärkeää ja ajankohtaista.

Tässä tutkielmassani pyrin löytämään tekijöitä, jotka aiheuttavat eteläkorealaisille nuorille akateemista painetta. Tutkin akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä sosiaalisen median anonyymien verkkosivuston kommentteista. Sosiaalista mediaa tutkielmassani edustaa Redditin kaksi pääosin englanninkielistä verkkokeskustelua, joiden aiheena on akateemisesta paineesta johtuvat itsemurhat Etelä-Koreassa. Toteutan tutkimusanalyysini laadullisena, ja menetelmänä käytän teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä. Teoreettisena viitekehyksenäni toimii psykologi Urie Bronfenbrennerin ekologisesta systeemiteoriasta johdettu sosioekologinen malli, jossa yksilön monitasoisessa ympäristössä esiintyvät tekijät vaikuttavat yksilön käytökseen. Tutkin, mitkä ympäristössä esiintyvät tekijät vaikuttavat yksilön kokemaan akateemiseen paineen tuntuun Etelä-Koreassa.

Tutkielmani etenee seuraavaksi siten, että ensin avaan eteläkorealaista kouluympäristöä, tutkielmani keskeisiä käsitteitä ja aikaisempaa tutkimusta. Tämän jälkeen avaan teoreettisena viitekehyksenäni toimivaa sosioekologista mallia, käyttämäni aineistoa ja analyysitapaa. Lopuksi esittelen havaitut tulokseni ja johtopäätökseni, sekä pohdin jatkotutkimuksen mahdollisuuksia.

2 Akateeminen yhteiskunta

Tässä luvussa avaan akateemisen stressin käsitettä, ja esittelen aikaisempaa tutkimusta aiheesta. Avaan myös Etelä-Korean koulutusympäristöä ja maan akateemista kulttuuria. Luvun loppupuolella pohdin tämän tutkimuksen tilaa ja tarkoitusta.

2.1 Akateeminen stressi

Sosiaalitieteilijä Scott Wilks (2008, 107) määrittelee akateemisen stressin olevan seurausta akateemisille vaatimuksille, jotka ylittävät yksilön sopeutumiskyvyn. Akateemisen stressin syitä ja seurauksia on tutkittu runsaasti. Stressi- ja hallintotutkijat Carrie Hurst, Lisa Baranik ja Francis Daniel (2013) tutkivat amerikkalaisten yliopisto-opiskelijoiden kokeman akateemisen stressin tekijöitä, ja suurimmaksi tekijäksi akateemisen stressin kasvamiseen he havaitsivat opiskelijoiden ihmis- ja sukulaisuussuhteet perheen, kumppanin, ikätovereiden ja tiedekunnan opetushenkilökunnan kanssa. Vanhemmilta tuleva akateeminen paine ja opiskelijan halu tavoitella kunniaa ja tunnustusta tiedekunnalta olivat merkittäviä tekijöitä akateemisen stressin lisääntymiseen. Lisäksi omien ja muiden odotusten kanssa eläminen oli merkittävä stressitekijä.

Psykologian laitoksen tutkijat Reddy, Menon & Thattil (2018) havaitsivat Hurstin, Baranikin ja Danielin tavoin, että liialliset vaatimukset ja odotukset vanhemmilta, instituutiolta ja yksilöltä itseltään lisäsivät opiskelijoiden stressiä. Huonot sosiaaliset suhteet ja kilpailu vertaisopiskelijoiden kanssa olivat myös akateemista stressiä lisääviä tekijöitä. Muita akateemisen stressin syitä olivat ylipäättään akateemiseen ympäristöön liittyvät tekijät, kuten toistuvat kokeet, ylenpalttiset tehtävät, keho ajankäytön hallinta, täpötäydet luentosalit, lukukausittainen arvostelu, puutteelliset resurssit ja välineet, opetussuunnitelman laajuus, pitkät työtunnit ja mekaaninen oppiminen.

Eteläkorealaisten stressiä tutkineiden Parkin, Jangin ja Leen (2018) mukaan suurimmat stressitekijät yleisesti elämässä olivat akateeminen suoriutuminen ja konfliktit ihmissuhteissa vanhempien, opettajien ja ikätovereiden kanssa. Kansanterveys- ja yhteiskuntatutkijoiden Chae Woon Kwakin ja Jeannette Ickovicsin (2019, 150) mukaan

eteläkorealaisten akateeminen stressi on seurausta kouluympäristön liialliselle kilpailulle ja muiden sosiaalisten odotusten kuormalle akateemisessa menestymisessä. Akateeminen stressi kasvaa huippuunsa, kun opiskelijat valmistautuvat yliopistojen pääsykokeeseen lukion viimeisenä vuotena (Jarvis ym. 2020, 1).

Akateemisesta stressistä on tullut laajalle levinnyt ongelma kaikissa maissa, kulttuureissa ja etnisissä ryhmissä (Wong, Wong & Scott 2006; sit. Reddy ym. 2018, 536). Akateeminen stressi on edelleen tuhoisa ongelma, joka vaikuttaa opiskelijoiden mielenterveyteen ja hyvinvointiin (Reddy ym. 2018, 536). Akateeminen paine liittyy useisiin mielenterveysoireisiin ja -häiriöihin, kuten ahdistukseen, masennukseen, korkeaan stressiin ja uupumukseen. Myös depersonalisaation oireet eli tunne kehosta tai ajatuksesta irtaantumiseen lisääntyvät akateemisen stressin kasvaessa. Lisäksi stressi vaikuttaa heikentävästi unen laatuun, sekä yleiseen hyvinvointiin ja terveyteen, ja lisää päihteiden, kuten unilääkkeiden, alkoholin ja tupakanpolton käyttöä. (Pascoe & Hetrick & Parker 2020; Kwak & Ickovics 2019, 150.) Akateeminen stressi vaikuttaa myös läheisiin ystävyssuhteisiin, sillä koulunkäynti vie aikaa suhteiden ylläpidolta (Hurst ym. 2013, 280). Akateemisella stressillä on siis sekä psyykkisiä, fyysisiä, sosiaalisia että emotionaalisia vaikutuksia yksilön hyvinvointiin, ja vaikutukset ovat pääsääntöisesti negatiivisia.

Etelä-Koreassa nuorten yleisin kuolinsyy on itsemurha, ja yhtenä suurimmista riskitekijöistä sille pidetään akateemista stressiä (Kwak & Ickovics 2019, 150). Etelä-Korea on ollut vuodesta 2003 asti OECD-maiden korkeimmilla sijoilla itsemurhien suhteen. Korkeiden itsemurhatilastojen syyksi on esitetty akateemisen stressin lisäksi myös maan yleisiä sosiaalisia odotuksia akateemiseen menestykseen ja erinomaisuuteen. Akateeminen stressi korreloi masennuksen kanssa, mutta Etelä-Koreassa mielenterveysongelmat ovat edelleen stigmatisoituja, mikä on yksi suurimmista tekijöistä pitämään yllä korkeita itsemurhatilastoja. Valtion mielenterveyteen käyttämät budjettiresurssit eivät kuitenkaan esimerkiksi täytä vielääkään Maailman terveysjärjestö WHO:n suosituksia, vaan valtio ja perheet kuluttavat suuren osan talousresursseistaan akateemiseen koulutukseen ja kouluttautumiseen (Kwak ja Ickovics 2019, 150–151; Lee 2018, 122.) Lisäksi valtion koulutusbudjetti on moninkertainen mielenterveysbudjettiin nähden (Yoon 2021; Statista Research Department 2022).

2.2 Etelä-Korean akateeminen ympäristö ja kulttuuri

Antropologi Clark Sorensen (1994, 10–24) kiteyttää, että Etelä-Korean kansainvälinen menestys koulutuksessa on maalle kansallinen ylpeydenaihe. Valtiollinen liike sivistää ja kouluttaa kansalaisiaan alkoi Korean sodan jälkeisinä vuosikymmeninä, jolloin oppilaitokset luotiin tukemaan kansallista hanketta vahvistaa maata taloudellisesti ja akateemisesti. Valtion lisäksi myös vanhemmat osallistuivat maan koulutuskuluihin ja jopa painostivat valtionjohtoa lisäämään rahaa koulutukseen. Painostus resurssien lisäämiseen johtui siitä, että vanhemmat halusivat lastensa pärjäävän paremmin yliopistojen valintakokeissa. Tästä syystä ammatillistenkin koulujen oppimateriaaleihin kiinnitettiin lisää akateemisia opintoja. (Em.)

Sorensen (1994, 10–24) tuo ilmi, että joidenkin asiantuntijoiden mukaan Itä-Aasian maiden, kuten Etelä-Korean, menestys talouden ja koulutuksen saralla johtuu kungfutselaisesta maailmankatsomuksesta. Kungfutselaisuuden näkemykset arvostavat sosiaalisen pääoman, kuten vahvan perherakenteen, säästäväisyyden, kovan työn ja korkean koulutuksen muotoja. Sorensenin (em.) mukaan kungfutselaiset arvot ovat syvällä korealaisessa kulttuurissa, mutta Etelä-Korean menestys taloudellisesti ja koulutuksellisesti on kuitenkin syntynyt arvojen, instituutioiden, taloudellisten resurssien ja tiedon kartuttamisen välisestä vuorovaikutuksesta, joita taas ovat edesauttaneet kansainväliset taloudelliset ja sotilaalliset suhteet.

Nyky-Etelä-Koreassa opiskelijat, vanhemmat ja opettajat mieltävät korkean koulutuksen olevan väylä menestymiseen ja sosiaalisesti arvostettuun asemaan. Eteläkorealaisille akateemisuus ja koulutus ovat elämän tärkeimpiä asioita; akateeminen menestys voi määrittää tulevaisuutta arvostettuun yliopistoon pääsyn ja kannattavan työpaikan saamisen suhteen (Kwak & Ickovics 2019, 150). Etelä-Koreassa koulumenestystä ja sosioekonomista asemaa arvostetaan kulttuurissa laajalti, mikä on osaltaan syy siihen, miksi vanhemmat painostavat lapsiaan opiskelemaan intensiivisesti. Koulutus on yhteydessä statukseen, ja korkean sosiaalisen aseman saavuttaminen on vanhemmille tärkeää. Nuoret ja opiskelijat kokevat intensiivistä painetta akateemisessa suoriutumisessa vanhempien lisäksi myös opettajilta, ja opettajilta saadulla palautteella mielle-

tään olevan merkittävää vaikutusta tulevaisuuteen. Näistä johtuen lapset ja nuoret näkevät koulumenestyksen ainoana polkuna menestyä elämässä, ja paineita paetakseen lapset ovat saattaneet joko karata kotoa tai tehdä valitettavan itsemurhan (Sorensen 1994, 22–24, 27.)

Akateemista painetta koetaan jokaisella koulutusasteella Etelä-Koreassa. Ala- ja yläkoulun opetuksen ottaminen vakavasti on välttämätöntä, jotta voi päästä hyvään lukioon. Pääsy hyvään lukioon on taas välttämätöntä, jotta voi menestyä yliopistojen valintakokeissa. (Sorensen 1994, 17–18.) Korkeakouluun pääseminen riippuu ensisijaisesti opiskelijoiden suoriutumisesta tavallisissa koulukokeissa ja kerran vuodessa järjestettävässä korkeakoulujen valintakokeessa, *suneungissa*. *Suneungia* pidetään merkittävimpänä kokeena opiskelijan elämässä, joten siihen valmistautuminen aloitetaan yleensä jo varhain lapsuudessa alemmilla luokkatasoilla. (Ro 2018, 533.) *Suneung* ei edusta kilpailua vain parhaista yliopistopaikoista, vaan sosiaalinen asema, hyväpalkkainen työ ja paremmat avioliitonäkymät ovat kilpailtuja saavutuksia, joita hyvä koesuoriutuminen voi tulevaisuuden yliopistotodistuksella tarjota (Yle 18.11.2021).

Eteläkorealaisten opiskelu ulottuu myös varsinaisen koulussaoloajan ulkopuolelle. Ylenpalttinen opiskelu näkyy opetusohjelmaan kuulumattomien opetusmuotojen, kuten yksityiskoulujen kasvuna (Sorensen 1994, 22). Maksulliset, koulunjälkeiset valmennuskurssit ovat suosittuja, ja niiden tarkoituksena on valmistaa opiskelijoita lukioiden ja korkeakoulujen pääsykokeisiin (Ro 2018, 533; Lee 2018, 122). Koulutuksella on myös taloudellinen puoli tulevaisuudessa, sillä samasta työstä maksetaan sitä enemmän palkkaa, mitä kouluttautuneempi on (Sorensen 1994, 28–30).

2.3 Nykytutkimuksen tila

Akateemisen stressin riskitekijöitä ja vaikutuksia opiskelijoihin on tutkittu tieteessä runsaasti. Akateemisen stressin kerrotaan johtuvan ympäristöstä kumpuavista *paineista* (esim. Kwak & Ickovics 2019, Hurst ym. 2013). Tässä tutkielmassa olen kiinnostunut tutkimaan, mitkä tekijät yksilön ympäristössä aiheuttavat Etelä-Koreassa akateemista painetta. Mitkä tekijät lisäävät akateemisen paineen tunnetta, ja mitkä tekijät vaikuttavat yksilöön? Ymmärtämällä akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä voidaan ymmärtää myös akateemisen stressin lähteitä ja vaikuttaa sekä paineen että stressin

väheneeseen. On luonnollista, että opiskelijat kokevat opinnoissaan stressiä, mutta Etelä-Korean seuraukset stressistä – korkeat itsemurhaluvut – ovat liian vakavia.

Akateemisen stressin aiheuttajat on tärkeää tunnistaa, jotta niihin voidaan vaikuttaa ja puuttua hyvin suunnitelluin interventiokeinoin (Jain & Singhai 2017, 58). Akateemisen stressin vähentämiseen on ehdotettu tapoja, joihin yksilö itse voi vaikuttaa. Esimerkiksi jooga, mindfulness, meditaatio ja psykoterapia ovat näyttäneet tutkimuksissa tehokkaiksi tavoiksi vähentää akateemista stressiä (Reddy ym. 2018, 536). Myös riittävä uni, musiikin kuuntelu, hengitysharjoitukset ja myönteinen puhe itselleen ovat keinoja lieventää stressiä (Jain & Singhai 2017, 58). Yksilön omat keinot ovat yksi tapa lieventää stressiä, mutta ne hoitavat stressin oireita vain yksilötasolla, kun parempi keino olisi kuitenkin tunnistaa taustalla olevat juurisyvät ja tekijät laajemmin, ja pyrkiä vaikuttamaan niihin.

Reddyn ym. (2018, 536) mukaan akateemisen stressin ja paineen vähentämiseksi on tärkeää ymmärtää eri sosiaalisten tasojen – yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan – riskitekijöitä, jotta tehokkaita interventiostrategioita voitaisiin arvioida ja kehittää lisää. Hurstin ym. (2012, 282) mukaan monet yliopisto-opiskelijoiden stressitekijöistä tapahtuvat ensisijaisesti yksilötasolla, kun taas toiset tapahtuvat kahdenvälisellä tasolla ja ryhmätasolla. Yksilötason stressitekijöitä ovat muun muassa akateemisuus, odotukset, resurssien puute ja siirtymät. Kahdenväliset tekijät perustuvat ihmisten välisiin suhteisiin ja ryhmätason tekijät puolestaan ympäristö- ja monimuotoisiin tekijöihin. (Em.) Reddyn ym. (2018, 536) mukaan opiskelijoiden akateemisen stressin vähentämiseksi stressinhallintaa tulee tarkastella henkilökohtaisen tason lisäksi myös sosiaalisella ja institutionaalisella tasolla. Lisäksi käyttäytymis-, neuro- ja ohjaustieteilijöiden Minyoung Leen, Soohyun Chon ja Sang Min Leen (2019, 174) mukaan tulevissa tutkimuksissa tulisi tutkia akateemiseen vihaan vaikuttavia tekijöitä ja tutkia yksilön ja ylempien tasojen välistä vuorovaikutussuhdetta. Akateemisella vihalla tarkoitetaan vihaa ja negatiivista tunnetta akateemista työtä kohtaan (Lee ym. 2019, 167). Koen, että myös akateemiseen paineeseen vaikuttavien tekijöiden tutkiminen eri ympäristötasoilla on tärkeää, jotta taustalla vaikuttavia tekijöitä pystytään ymmärtämään, ja niihin voidaan vaikuttaa mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti tulevaisuudessa esimerkiksi edellä maini-

tuin erilaisin interventiokeinoin. Löytyykö ympäristöstä sellaisia akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä, joihin voidaan vaikuttaa laajemmin kuin keskittymällä hoitamaan oireita vain yksilötasolla?

3 Yksilön ja ympäristön suhde

Tässä luvussa esittelen tutkielmassani käyttämäni teoreettisen viitekehyksen. Esittelen ensin, mihin teoriaan tutkimusanalyysissä käyttämäni sosioekologinen malli pohjautuu. Tämän jälkeen esittelen ja havainnollistan kyseistä mallia, ja pohdin sen soveltumista tähän tutkimukseen.

3.1 Urie Bronfenbrennerin ekologinen systeemiteoria

Tutkielmani teoreettinen viitekehys pohjautuu amerikkalaisen psykologi Urie Bronfenbrennerin (1981) ekologiseen systeemiteoriaan (*ecological systems theory*), ja siitä myöhemmin johdettuun sosioekologiseen malliin. Ekologinen systeemiteoria on käännetty joissain suomennoksissa myös ekologisten järjestelmien teoriaksi. Käytän kuitenkin kasvatustieteilijä Ulla Härkösen käyttämää suomennosta. Ekologinen systeemiteoria on ihmisen kehityksen teoria, ja se soveltuu esimerkiksi ihmisen sosialisointiprosessin kuvaukseen ja kasvatuksen vaikutusten ymmärtämiseen (Härkönen 2007, 22–23, 37).

Bronfenbrennerin (1981, 21) mukaan kehityksen ekologiassa ihmisen kehitykseen ja käytökseen vaikuttavat välitön lähiympäristö ja ympäristöjen väliset suhteet sekä laajemmat kontekstit, joihin ympäristöt kuuluvat. Bronfenbrenner kehitti teorian Kurt Lewinin teoriasta, jonka mukaan ihmisen käyttäytyminen on tulosta yksilön ja ympäristön vuorovaikutuksesta. Bronfenbrennerin mukaan on kiinnostavaa tutkia prosesseja, jotka *tuottavat* seurausvaikutuksia, eikä vain tutkia seurausvaikutuksia itsessään. Ympäristöolosuhteet tuottavat erilaisia kehitysseurauksia ja systeemiteorian avulla voidaan käsitellä useiden ympäristötekijöiden vaikutusta vuorovaikutussuhteisiin, rooleihin, toimintoihin ja prosesseihin yksilön kanssa. (Härkönen 2007, 23–25.) Akateeminen paine on jonkinlaisten prosessien *tuotos*, ja tässä tutkielmassa tutkin niitä prosesseja eli tekijöitä, jotka *tuottavat* akateemista painetta eli seurausvaikutuksia joistakin tuotosprosesseista.

Ekologinen systeemiteoria keskittyy yksilöiden ja ympäristöjen välisiin vuorovaikutussuhteisiin (Versaevel 2014, 18–19). Yksilö on aktiivisessa vuorovaikutuksessa ympäristönsä erilaajuisiin kehiin, jotka vaikuttavat yksilön kehitykseen ja sosiaalistumiseen. Yksilö nähdään ympäristönsä ehtoihin ja edellytyksiin mukautuvana, mutta yksilö on kuitenkin myös itse aktiivinen ja ympäristöönsä vaikuttava. Yksilön ympäristö koostuu erilaajuisista sisäkkäisistä kokonaisuuksista ja niiden keskinäisistä suhteista. Näitä yksilöä ympäröiviä kehiä kutsutaan mikro-, meso-, ekso- ja makrosysteemeiksi. (Bronfenbrenner 1979; sit. Härkönen 2007, 26.) Esittelen seuraavaksi kehäsystemit lapsen kehityksen näkökulmasta, koska Bronfenbrenner on kehittänyt teorian ensisijaisesti kuvaamaan lapsen kehitystä ja vuorovaikutuskasvatusta ympäristönsä kanssa. Koen, että teorian kehäsystemien määritelmiä on tällöin myös helpompi ymmärtää, kun ne esitetään alkuperäisen kontekstin kanssa.

Mikrosysteemi koostuu yksilön lähiympäristöstä, kuten kodista, päivähoitoryhmästä, koululuokasta, lähisukulaisista, naapurustosta tai uskonnollisesta yhteisöstä. Mikrosysteemin kaksisuuntaiset vuorovaikutussuhteet – yksilö–ympäristö – ovat voimakkaimmat ja niillä on suurin vaikutus lapseen. Yhteiskunta ja kulttuuri taas luovat lapsen kasvattajille käsityksiä maailmasta. *Mesosysteemi* sisältää kahden tai useamman ympäristön väliset yhteydet ja prosessit eli se koostuu lapsen mikroympäristöjen keskinäisistä suhteista. Mesosysteemi sisältää siis esimerkiksi koulun ja päivähoidon yhteisvaikutuksen lapsen kehitykseen. *Eksosysteemi* koostuu kahden tai useamman ympäristön välisistä yhteyksistä tai prosesseista. Vuorovaikutusprosessissa yksilö ei välttämättä itse ole suorassa vuorovaikutussuhteessa ympäristöönsä, vaan voi toimia siinä välillisesti, esimerkiksi vanhemman työpaikan ja koulun välisessä yhteydessä. *Makrosysteemi* sisältää esimerkiksi kulttuurin tai alakulttuurin yhteiskunnallisen ”jäsenen”; tietyt käyttäytymis- ja käsitysmallit siirtyvät sukupolvelta toiselle erilaisten kulttuuri-instituutioiden toteuttamien sosialisatioprosessien välityksellä. Kulttuuri-instituutioita ovat esimerkiksi hallintorakenteet, työpaikka, seurakunta, koulu ja perhe. (Härkönen 2007, 27–32.)

Bronfenbrennerin systeemiteoriaa on käytetty muun muassa jäsentämään ihmisen sosialisatioprosessia ja ymmärtämään kasvatuksen vaikutuksia lapseen. Bronfenbrenner on korostanut kuitenkin yhteiskunnan ja kulttuurin vaikutusta yksilön kehitykseen,

jonka vuoksi teoria soveltuu myös tarkastelemaan esimerkiksi ympäristöstä kumpua-
vien paineiden vaikutusta yksilöön. (Härkönen 2007, 37.) Teoria toimii siis hyvänä läh-
tökohtana tälle tutkimukselle.

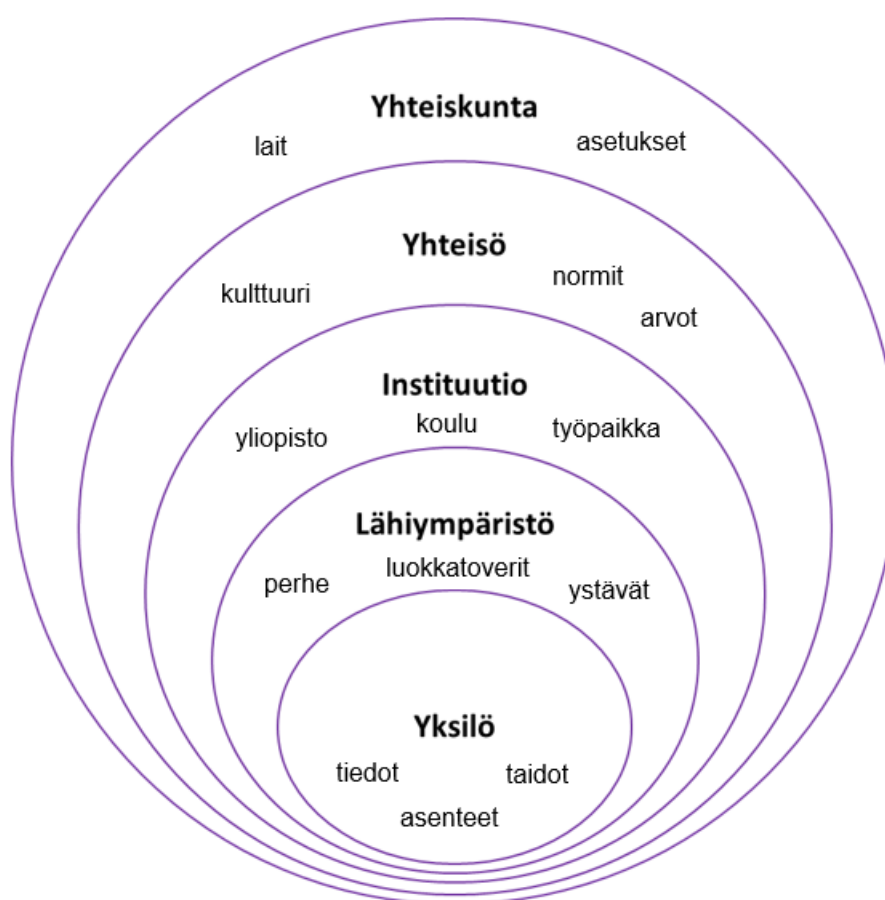
3.2 Sosioekologinen malli

Bronfenbrennerin ekologisen systeemiteorian ideasta johdettu sosioekologinen malli on kattava kehys kuvaamaan yksilön terveyteen vaikuttavia tekijöitä, ja myös sitä, miten sosiaaliset, institutionaaliset ja kulttuuriset kontekstit vaikuttavat yksilön käyttäytymiseen (McLeroy ym. 1988; sit. Versaevel 2014, 18). Sosioekologinen malli kuvaa yksilöiden ja ympäristöjen vuorovaikutteisia ominaisuuksia (Golden & Earp 2012, 364). Malli keskittyy yksilöön ja siihen, miten ympäristötekijät vaikuttavat yksilön terveyteen ja käyttäytymiseen ryhmä-, instituutio-, yhteisö- tai yhteiskuntatasolla (Versaevel 2014, 18–19). Mallin viisikerroksiset tasot ovat yksilö, lähiympäristö, instituutio, yhteisö ja yhteiskunta (McLeroy 1988; sit. Lisnyj & Pearl & McWhirter & Papadopoulos 2021, 2). Sosioekologisen mallin tasot mukailevat siis järjestyksessä Bronfenbrennerin mikro-, meso-, ekso- ja makrosysteemejä. Seuraavaksi esittelen mallin viisikerroksisen ta-
sokehän.

Sosioekologisen mallin ensimmäinen taso eli *yksilötaso (intrapersonal)* käsittää yksilön sisäiset tekijät, kuten tiedot, taidot ja asenteet, jotka vaikuttavat käyttäytymiseen. Yksilötaso voi sisältää myös esimerkiksi yksilön selviytymismekanismit (*coping mechanisms*) ja sosiodemografiset tekijät, kuten iän ja sosioekonomisen aseman. Sosioekologisen mallin seuraavilla tasoilla keskitytään ulkoisiin tekijöihin. *Lähiympäristötasolla (interpersonal)* läheiset ihmissuhteet vaikuttavat yksilöön. Esimerkiksi sosiaalisen tuen määrä vanhemmilta ja vaikutteet ikätovereilta kuuluvat lähiympäristötasolle. *Instituutiotasolla (institutional)* instituutioiden ja organisaatioiden, joihin yksilö kuuluu, toimintasäännöt, määräykset ja menettelytavat otetaan huomioon. Opiskelijat kuuluvat esimerkiksi koulu- tai yliopistoinstituutioon, mutta työpaikka on myös toinen esimerkki instituutiotason organisaatiosta, johon yksilö työntekijänä kuuluu. *Yhteisötason (community)* tekijöitä ovat useiden toimijoiden väliset suhteet, jotka sisältävät yhteisöressit, mutta myös kulttuuriset normit ja arvot. Viimeinen taso, *yhteiskunta (public policy)*, käsittää tekijöitä uloimmalla makrotasolla, jotka vaikuttavat yksilöiden käyttäytymiseen

paikallisilla, kansallisilla ja globaaleilla laeilla ja asetuksilla. (Kwak & Ickovics 2019; Lisnyj ym. 2021.)

Sosioekologista mallia voidaan käyttää tunnistamaan ja ymmärtämään eri ympäristötasoilla vaikuttavia tekijöitä, jotka ovat yhteydessä opiskelijoiden kokemukseen akateemisesta paineesta. Tässä tutkimuksessa tarkastelen, mitkä tekijät vaikuttavat yksilön kokemaan akateemiseen paineeseen näillä sosioekologisen mallin ympäristötasoilla (kuvio 1).

Kuvio 1. Sosioekologinen malli (mukaillen Kwak & Ickovics 2019; Lisnyj ym. 2021).

Sosioekologista mallia on käytetty jo pitkään ohjenuorana kansanterveyttä edistäviin tarkoituksiin (Golden & Earp 2012, 364). Esimerkiksi Lisnyj ym. (2021) tutkivat, kuinka kunkin tason tekijät vaikuttavat opiskelijoiden stressitasoihin ja akateemiseen menestykseen. Mallia apuna käyttäen on kehitetty muun muassa interventioita ja systeemejä, joiden on nähty edistävän mielenterveyttä (em.). Niin ikään Kwak & Ickovics (2019)

hyödynsivät mallia eteläkorealaisten nuorten itsemurhakäyttäytymisen vähentämiseen. Sosioekologinen malli auttaa siis hahmottamaan yksilöön vaikuttavia ympäristötekijöitä, ja sen avulla voidaan kehittää yksilön terveyttä edistäviä interventiomenetelmiä jokaiselle yksilöä ympäröivälle ympäristötasolle.

Tarkoitukseni tässä tutkielmassa on etsiä aineistosta akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät ja sijoittaa ne sosioekologisen mallin mukaisesti yksilöä ympäröiviin kehäjärjestelmiin. Tutkin, mitä ovat yksilöstä itsestään, hänen lähiympäristöstään, hänen kouluinstituutiostaan, maan kulttuurin mukaisista normeista ja arvoista ja lopulta yhteiskunnan laeista ja asetuksista kumpuavat akateemista painetta aiheuttavat ja siihen vaikuttavat tekijät Etelä-Koreassa. Sosioekologisen mallin mukaisesti akateemiseen paineeseen vaikuttavat tarkastelutasot tutkimuksessani ovat yksilö, yksilön lähiympäristö, instituutio, yhteisö ja yhteiskunta.

Akateemisia paineita aiheuttavien tekijöiden luokittelu sosioekologisen mallin tasolle tukee erilaisten interventiomallien kehittämistä ja toteutusta. On tärkeää tunnistaa riskitekijät taustalla, jotta esimerkiksi Kwakin ja Ickovicsin (2019) tavoin voidaan kehittää interventiomalleja eteenpäin koskemaan akateemisten paineiden vähentämistä eri ympäristötasoilla. Kuten aiemmin on todettu, itsemurhien suurin yksittäinen riskitekijä Etelä-Koreassa on akateeminen stressi, ja siksi on tärkeää pystyä vaikuttamaan tähän osa-alueeseen kokonaisvaltaisesti myös akateemisten paineiden osalta, jotta opiskelijoiden mielenterveysongelmat vähenisivät ja terveys ja hyvinvointi kohenisivat.

4 Tutkimuksen toteutus

Tässä luvussa esittelen tutkimukseni toteutusta. Aloitan esittämällä tutkimuskysymykseni, jonka jälkeen esittelen tutkimuksessa käyttämäni aineiston ja sen keräystavan. Aineiston esittelyn jälkeen tiivistän käyttämäni menetelmän eli teoriaohjaavan sisällyönanalyysin määritelmän, ja kuvailen analyysini etenemistapaa. Päätän luvun pohtimalla tutkimukseni eettisiä kysymyksiä.

4.1 Tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Tutkielmani tavoitteena on selvittää, mitä akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä eteläkorealaisessa yhteiskunnassa esiintyy sosiaalisen median verkkokeskusteluviesteissä. Tutkin keskustelijoiden antamia tekijöitä akateemiselle paineelle Etelä-Koreassa. Tavoitteenani on pyrkiä tarkastelemaan, millä eri sosioekologisen mallin ympäristötasoilla aineistossa ilmeneviä tekijöitä esiintyy.

Tutkimuskysymyksiäni on kaksi. Ensimmäinen tutkimuskysymykseni on: *Mitä Etelä-Korean akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä esiintyy Redditiin verkkokeskusteluissa?* Toinen on: *Miten löydetyt tekijät sijoittuvat sosioekologiseen malliin?* Aineistosta löydetyt tekijät sijoitetaan siis käyttämäni teoreettisen viitekehyksen, sosioekologisen mallin, viisikerroksisille tasoille.

4.2 Aineisto

Tutkimukseni aineisto koostuu kahdesta Reddit-keskustelusta kerätyistä kommentista. Reddit (www.reddit.com) on sosiaalisen median verkkosivusto. Sosiaalisen median aineistot heijastelevat ihmisten näkemyksiä, käyttäytymistä ja yhteiskunnallisia keskustelunaiheita, ja Redditiä käytetään nykyään yhä enemmän aineistona tutkimustarkoitukseen (Laaksonen 2021; Proferes & Jones & Gillbert & Fiesler & Zimmer 2021, 1).

Redditiin voi luoda sisältöä julkaisemalla viestejä, jakamalla kuvia ja videoita, kommentoimalla ja äänestämällä muiden jakamaa sisältöä (Reddit 2021). Redditin (2021) mukaan sivustoa käyttää päivittäin yli 50 miljoonaa käyttäjää ja siellä on yli 100 000 aktiivista yhteisöä. Kaikki julkaisut tulee osoittaa ”subredditeihin” eli eri aihepiirien yhteisöihin. Kuka tahansa voi lukea ja havainnoida sivuston sisältöä rekisteröimättä käyttäjätiliä, mutta julkaisemiseen tarvitaan käyttäjätili. (Anderson 2015, 8.) Julkaisuihin voi upottaa myös muiden sosiaalisen median alustojen sisältöä.

Aineistona käyttämieni Reddit-verkkokeskusteluiden otsikot ovat *Academic Pressure Pushing S. Korean Students To Suicide (2015)* (akateeminen paine puskee Etelä-Korean opiskelijoita itsemurhaan) ja *Academic Pressure Pushing S. Korean Students To Suicide (2015)- South Korea is battling the world's highest teen suicide rates as pressure on Korean students to achieve reaches astronomical levels* (akateeminen paine puskee Etelä-Korean opiskelijoita itsemurhaan – Etelä-Korea taistelee maailman korkeimpia teini-ikäisten itsemurhalukuja vastaan samaan aikaan kun paine ajaa korealaiset opiskelijat suoriutumaan tähtitieteellisillä tasoilla). Molempiin keskustelunaloituksiin on upotettu YouTube-video, jonka pystyy katsomaan suoraan Redditissä, mutta videota klikkaamalla pääsee myös alkuperäiselle YouTube-verkkosivustolle. Keskustelua käydään videon ja muiden kommenttien pohjalta heränneistä ajatuksista. Ensimmäistä keskustelua on käyty aikavälillä 23.9.–1.10.2018 ja toista aikavälillä 9.10.–10.10.2018. Molemmat keskustelut on julkaistu r/Documentaries-nimisessä ”subredditissä” eli Redditin yhteisössä. Kommentit ovat pääosin englanninkielisiä.

Verkkokeskusteluiden aloitukseen upotettu YouTube-video (Journeyman Pictures 2015) on 10.8.2015 julkaistu isobritannialaisen Journeyman Pictures -kanavan videodokumentti, joka kantaa nimeä *Academic Pressure Pushing S. Korean Students To Suicide* (akateeminen paine puskee Etelä-Korean opiskelijoita itsemurhaan). Dokumenttivideon alussa esitetään sisältövaroitusta, jossa varoitetaan videolla esiintyvistä itsemurhaan ja itsensä vahingoittamiseen liittyvästä aiheesta ja materiaalista. Dokumentti kertoo nuorista eteläkorealaisista opiskelijoista ja heidän opiskeluarjestaan. Dokumentissa haastatellaan nuoria, jotka kertovat pitkien koulupäivien aiheuttavan heille psyykkistä painetta. Akateemisen paineen kerrotaan taas tulevan vanhemmilta, koululta ja yhteiskunnalta. Tärkeimmäksi asiaksi opiskelussa liitetään pääsy hyvään yliopistoon, sillä maineikkaasta yliopistosta valmistuminen takaa tulevaisuudessa hyvän

työn ja avioliiton. Dokumentti kertoo, että hyvästä yliopistosta valmistumisella on merkitystä työn kannalta, sillä rekrytoijat arvostavat hyvää yliopistotaustaa. Dokumentissa avataan myös yksityistä koulunjälkeistä valmennuskurssibisnestä ja akateemisten paineiden aiheuttamia korkeita itsemurhatilastoja Etelä-Koreassa.

Aineisto on kerätty verkkokeskustelujen kommentteista 15.2.–22.2.2022. Kommentteja oli keräyshetkellä yhteensä 1355 kappaletta, joista 185 valikoitui lopulliseen aineistoon. Kommenttien pituudet vaihtelivat muutamista lyhyistä lauseista puolen sivun mittaisiin kirjoituksiin, mutta pääosin kommentit olivat kuitenkin melko pitkiä. Kommenttien pääasiallinen kieli oli englanti. Kaksi kerättyä kommenttia sisälsivät myös osittain korean kieltä, jotka käänsin ilmaisella verkkokääntäjällä ja Suomessa asuvan Etelä-Koreassa syntyneen ja korean kieltä opettavan yliopisto-opettajan avulla.

Verkkokeskustelujen otsikointia voi pitää valmiiksi provosoivana, sillä ne käsittelevät sensitiivisiä aiheita eli itsemurhaa ja paineita. Keskusteluiden otsikot vihjaavat myös suoraan akateemisen paineen olevan syynä eteläkorealaisten nuorten itsemurhiin. Videon pohjalta aloitetut keskustelut todennäköisesti ohjaavat keskustelijoita tietynlaiseen, jopa provosoivaan kommentointiin, joka saattaa vaikuttaa tutkimustuloksiin. Lisäksi keskustelijoiden asemaa eteläkorealaisessa yhteiskunnassa on mahdotonta tietää, sillä aineistosta ei voi todentaa kommentoijien taustaa, ja aineisto saattaa sisältää niin eteläkorealaisten kuin muualta tulleiden tai muualla asuvien kokemuksia ja näkemyksiä. On myös mahdotonta varmuudella tietää, ovatko kaikki katsoneet dokumenttivideota ennen kommentointia vai osallistuvatko he keskusteluun muiden viestien tai omien kokemusten perusteella. Sosiaalisen median verkkokeskustelu on kuitenkin hyvä, matalan kynnyksen paikka keskustella sensitiivisestäkkin aiheesta – tässä tapauksessa myös anonyymisti –, jonka vuoksi aineisto soveltuu hyvin tutkimuskohteeksi tähän tutkimukseen.

4.3 Menetelmänä teoriaohjaava sisällönanalyysi

Toteutan tutkimukseni laadullisella tutkimusmenetelmällä. Laadullinen tutkimus pyrkii kuvaamaan ja ymmärtämään tiettyä ilmiötä, tapahtumaa tai toimintaa (Tuomi & Sara-

järvi 2018, 73). Analyysimenetelmänä käytän teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä. Teoriaohjaavassa analyysissä teoria toimii aineistoanalyysin apuna, mutta analyysi ei pohjautu suoraan teoriaan niin kuin teorialähtöisessä analyysissä. Teoriaohjaavassa analyysissä aineisto ja aikaisempi teoria keskustelevat keskenään ja vaihtelevat. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 73, 81.)

Aloitin analyysin keräämällä kommentteja aikajärjestyksessä erilliseen tiedostoon. Kommentit käsittelivät keskustelijoiden kokemuksia ja näkemyksiä akateemisesta paineesta Etelä-Koreassa. Tuomen & Sarajärven (2018, 91) mukaan aineiston keräyksen jälkeen aineisto *redusoidaan* ja *klusteroidaan* eli pelkistetään ja ryhmitellään. Keräyksen jälkeen lähdin ensin *redusoimaan* aineistoa karsimalla turhat kommentit ja kommenttiosiot pois, jonka jälkeen lähdin nimeämään aineistosta kaikki akateemiselle paineelle annetut tekijät eli *klusteroin* aineistoni. Luin aineistoa huolellisesti lävitse useaan kertaan, jotta löytäisin mahdollisimman suurella tarkkuudella kaikki aineistossa esiintyvät akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät. Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät syntyivät kokonaan aineiston ehdoilla. Tällä tarkoitan sitä, että pyrin analyysissä siihen, etteivät aikaisempi tutkimus aiheesta ja akateemiseen stressiin tai paineisiin liitetyt tekijät vaikuttaisi löydöksiini. Teoriaohjaavassa analyysissä edetään ensin aineiston ehdoilla, jonka jälkeen aineisto liitetään teoreettisiin käsitteisiin (Tuomi & Sarajärvi 2018, 98).

Klusteroinnin jälkeen aineisto *abstrahoidaan* eli käsitteellistetään (Tuomi ja Sarajärvi 2018, 93). Kaikkien tekijöiden nimeämisen jälkeen *abstrahoin* aineiston eli käsitteellistin aineistosta luodut yleistyksset. Käsitteellistämisen jälkeen sijoitin löydetyt tekijät sosioekologisen mallin ympäristötasoille. Tuloksia havainnollistamaan olen käyttänyt aineistositaatteja, jotka koin tärkeäksi suomentaa lukijaystävällisyys mielessäni. Oletan, että näin tuloslukua olisi helpompi lukea, kun lukijan ei tarvitse itse kääntää käyttämiäni aineistositaatteja. Aineistositaatit on kirjoitettu kursiivein tai lainausmerkeissä. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että suomennokset ovat minun tekemiäni ja merkityseroja voi esiintyä, sillä kääntäminen on aina kääntäjän omaa tulkintaa.

4.4 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimuksessani olen pyrkinyt noudattamaan hyvää tieteellistä käytäntöä. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2021) mukaan tutkimuksessa on noudatettava tiedeyhteisön tunnustamia toimintatapoja, joihin kuuluu huolellisuus ja tarkkuus sekä tutkimustyössä että tulosten tallentamisessa, esittämisessä ja arvioinnissa. Olen parhaani mukaan pyrkinyt toteuttaa koko tutkielmassani avointa, vastuullista ja eettistä tutkimus- ja raportointityyliä.

Tutkimuksessa käyttämäni verkkokeskusteluiden aihe on sensitiivinen, sillä ne viittaavat nuorten tekemiin itsemurhiin ja koettuihin paineisiin. Aiheen sensitiivisyyden vuoksi on varteenotettavaa myös huomioida, ettei osa keskustelun nähneistä välttämättä halua tai kykene keskustelemaan asiasta. Redditissä kuitenkin esiinnyttäen omalla keksityllä nimimerkillä eli halukkaat keskustelijat voivat käyttäjätilin rekisteröityttyään kommentoida alustalle anonyymisti, joten heidän henkilöllisyytensä on jo valmiiksi piilotettu (Anderson 2018, 8). Toisaalta joku voi käyttää sellaista nimimerkkiä, josta hänet voi tunnistaa. En kuitenkaan käytä tuloksieni esittelyssä keskustelijoiden nimimerkkejä tai alkuperäisiä viestejä. Alkuperäisten englanninkielisten kommenttien sijasta käytän tuloksieni havainnollistamisen tueksi itse tekemiäni käännöksiä kommentteista.

Reddit-sivustolla verkkokeskusteluiden kommentit ovat pääasiassa vapaasti ja julkisesti saatavilla – myös ilman käyttäjätilin luomista (Proferes ym. 2021, 2). Tämä tarkoittaa myös sitä, että kuka vain voi kirjoittaa vapaasti taustoistaan ja kokemuksistaan. On siis hyvä huomioida, että kommentoijien taustoja ja aitoja kokemuksia ei voida siis varmuudella todentaa.

Keräämiäni kommenttien pääasiallinen kieli on englanti. Käännöksissä olen pyrkinyt käyttämään enemmän kirja- kuin puhekieltä, jotta kommenttien merkitykset pysyisivät sisällöltään mahdollisimman samankaltaisina, sillä englannin- ja suomenkielinen puhekieli eroavat kuitenkin toisistaan. Kuten olen aiemmin todennut, aineistokäännökset ovat itse tekemiäni, ja on olemassa mahdollisuus, että käännökseni ja tulkintani alkuperäisestä viestistä ei toteudu samanlaisena kuin kirjoittaja on sen itse ajatellut.

5 Akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät

Tässä luvussa esittelen tutkimusanalyysini tulokset. Esitän tulokset sosioekologisen mallin mukaisesti aloittaen mallin ensimmäisestä tasosta eli yksilöstä, ja jatkaen järjestyksessä uloimmalle ympäristötasolle eli yhteiskuntatasolle saakka. Luvun alalukujen otsikot seuraavat sosioekologisen mallin tasojen nimiä. Havainnollistan tuloksiani eli akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä myös aineistoesimerkein.

5.1 Yksilö – opiskelua kellon ympäri ja pelkoa epäonnistumisesta

Yksilötasolla eli sosioekologisen mallin mukaisella ensimmäisellä tasolla yksilön käytökseen vaikuttavat yksilön sisäiset tekijät, kuten omat tiedot, taidot ja asenteet (Lisnyj ym. 2021). Aineiston suurimmaksi tekijäksi yksilötasolla osoittautui opiskeluun käytetty aika. Myös yksilön kokema pelko akateemisesta heikkoudesta, epäonnistumisesta ja häpeän tunteesta sekä epävarmuus tulevaisuudesta olivat aineiston merkittävimpiä akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä.

Eteläkorealaisia opiskelijoita rohkaistaan käyttämään ylimääräistä aikaa opiskeluun myös tavallisen koulun, valmennuskurssien ja yksityisopetusten jälkeen (Wha Kim & Dembo 2000, 96). Useat keskustelijat kertoivat opiskelleensa joka päivä vähintään kellon ympäri. Yleisesti aineiston kommentteista nousi esille se, että suurin osa hereilläoloajasta käytettiin opiskeluun. Monet kuvailivat päivänsä alkavan tai alkaneen menneisyydessä tavallisella koululla, jonka jälkeen opiskelua jatkettiin *Hagwoneissa*. *Hagwonit* ovat voittoa tavoittelevia valmennusoppilaitoksia, joihin eteläkorealaiset oppilaat ja opiskelijat osallistuvat varsinaisen kouluajan jälkeen (Shin & Jahng & Kim 339). Hagwonit ovat siis yksityisiä ja maksullisia varsinaisen koulun jälkeisiä valmennuskursseja tarjoavia oppilaitoksia. Kotitehtäviä molemmista kouluista kerrottiin jatkavan yömyöhään asti.

Yliopistoissa opiskelun kerrottiin vievän saman verran aikaa kuin alemmilla luokka-asteillakin, mutta ilman valintakokeisiin ja yliopistoon valmentaviin *hagwoneihin* osallistumista. Eräs yliopisto-opiskelija kuvaili opiskelupäiväänsä seuraavasti:

*"[...] päiväni oli normaalisti 9-7 tai 9-10. Vain kursseja. Kaikki läsnäolopakollisia. Sit-
ten kotitehtäviä noin keskiyöhön saakka. Toista. Asuntolassani asuva kaveri valvoi
kahteen asti yöllä ellei jopa myöhempään."*

Tällä kommentilla opiskelija vertasi sekä omaa että samassa opiskelija-asuntolassa asuvansa ystävänsä tyyliä ja tapaa opiskella yliopistossa erittäin monta tuntia päivässä tai jopa kellon ympäri. Myös verkkokeskustelujen dokumenttivideolla kerrottiin, että keskiverto opiskeluaika Etelä-Koreassa on jopa 15 tuntia päivässä (Journeyman Pictures 2015). Yleisesti opiskeluun kerrottiin käytettävän paljon aikaa, eikä vapaa-aikaa opiskelusta juurikaan ollut. Opiskeluun käytetty aika ei ulottunut vain arkipäivien ympärille, vaan sen kerrottiin jatkuvan myös viikonloppuina ja lomilla:

*"Nämä lapset, jotka eivät ole edes vielä teini-iässä, opiskelevat (ainakin osa heistä)
kirjaimellisesti 7 päivää viikossa."*

"Viikonloppu? Mitä tarkoitatte? Me menimme kouluun ja opiskelimme. "

Aineistosta nousi esille monesti sanapari "pakko opiskella", jonka vuoksi opiskeluun kerrottiin käytettävän paljon aikaa. Aiempien tutkimusten mukaan yliopistojen pääsykokeisiin investoidaan paljon aikaa, vaivaa ja resursseja ja hallitseva strategia pääsykokeisiin valmistautumiseen on käyttää paljon aikaa opiskeluun, joka perustuu ensisijaisesti ulkoa oppimiseen ja harjoittelutehtävien mekaaniseen toistoon (Wha Kim & Dembo 2000, 96; Sorensen 1994, 33). Myös keskusteluissa opiskelun kerrottiin sijoituvan yliopiston pääsykokeiden ympärille:

"Meidän täytyy opiskella PALJON, jotta saamme hyvät tulokset yliopistokokeesta."

Opiskelu on yksilön omaa asennetta ja taitoa vaativaa, kuten sosioekologinen malli muotoilee. Lopulta yksilö itse toteuttaa opiskelunsa ja päättää käyttää siihen aikansa, jonka vuoksi opiskelun on oltava myös yksilölle tärkeää. Eteläkorealaisille akateemisuus ja koulutus ovat elämän tärkeimpiä asioita, sillä ne määrittelevät menestystä ja vievät kohti arvostettua yliopistoa ja hyväpalkkaista työuraa (Kwak & Ickovics 2019, 150). Oma tulevaisuutta suunnitellessaan ja tavoitteitaan kohti mennessään opiskelija kasaa itselleen akateemisia paineita.

Keskusteluissa yksilötasoa hallitsi myös pelko. Suurin yksilötekijä pelon näyttäytymisessä oli pelko epäonnistumisesta opiskeluissa. Epäonnistuminen (*failure*) ei keskustelijoiden mukaan saanut näkyä heidän akateemisessa suoriutumisessaan, sillä se olisi emotionaalisesti kivuliasta, niin kuin seuraava katkelma aineistokomentista osoittaa:

”Koreassa epäonnistuminen sattuu todella paljon.”

Hyvien arvosanojen tavoittelu onkin eteläkorealaisten ensisijainen syy krooniseen psyykkiseen stressiin (Lee & So & Sung 2015, 968). Kokeessa epäonnistuminen voisi keskustelijoiden mukaan vaarantaa oman tulevaisuuden ja aiheuttaa häpeää;

”Toistuvana teemana on se, että epäonnistuminen on pahasta ja se tuo häpeää sinulle.”

”Opiskelen tulevaisuuttani varten.”

Keskustelijat kertoivat olevansa huolissaan omasta tulevaisuudestaan, mikäli he eivät suoriutuisi opinnoissaan erinomaisesti tai valmistuisi arvostetusta yliopistosta. Pääsy arvostettuun yliopistoon on erityisen tärkeää Etelä-Koreassa, koska sen yliopiston maine, jossa opiskelee, vaikuttaa suuresti tulevaan uraan (Lee & Brinton 1996; sit. Wha Kim & Dembo 2000, 95). Yksilötasolla pelko akateemisesta epäonnistumisesta lisää akateemisen paineen tuomaa kuormaa yksilölle. Pelon ja häpeän tunne on yksilön oma, sisäinen kokemus, joka vaikuttaa opiskelujen suorituspaineesiin.

5.2 Lähiympäristö – vaatimuksia vanhemmilta ja kilpailua luokkatovereiden kanssa

Sosioekologisen mallin toisella tasolla eli lähiympäristötasolla yksilöön vaikuttaa vuorovaikutus ja suhteet hänen lähipiirinsä kanssa (Lisnyj ym. 2021). Aineistossa keskustelijoiden lähiympäristöön kuuluvat ihmissuhteet tapahtuivat vanhempien ja luokkato-

vereiden kanssa, joilla oli merkittävin vaikutus akateemisen paineen tuntuun. Vanhempien painostus opiskeluun ja kilpailu luokkatovereiden kanssa olivat suurimmat akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät lähiympäristötasolla.

Vanhempien paine tai painostus opiskeluun oli suurin yksittäinen tekijä akateemisen paineen tunteen kasvamiseen. Yleisin keskusteluista noussut akateemiseen paineeseen vaikuttava tekijä oli yksinkertaisesti vain ”vanhemmilta tuleva paine”, ja keskusteluissa esiintyi ikään kuin olettamuksena, että vanhempia ja myös isovanhempien vaatimuksia noudatetaan, eikä vastaansanomien ollut soveliasta:

”KUINKA KEHTAAT SANOA VASTAAN ISOISÄLLESI?”

Keskustelijan isojen kirjaimien käyttö kommentissa korostaa perherakenteissa elävää kunnioitusta vanhempiaan kohtaan. Perherakenteet ovat Etelä-Koreassa perinteisempiä ja konservatiivisimpia kuin länsimaissa (Jarvis ym. 2020, 4). Lasten on täytettävä vanhempiensa vaatimukset ja asettamat velvollisuudet, ja heidän on vain pakko menestyä akateemisesti (Sorensen 1994, 34). Vanhemmilta tulevan paineen kerrottiin olevan pakahduttavaa (*overwhelming*). ”Murskaavien” vanhempien koettiin olevan lapsiaan kohtaan kunnianhimoisia ja määräileviä, ja heiltä tuleva paine opiskeluihin koettiin hyvin painostavaksi. Osa keskustelijoista yhdisti vanhemmilta tulevan paineen johdettavan ajattelutavasta, jossa tie menestykseen on vain yhdellä polulla; lapsen täytyy opiskella *suneungiin* eli yliopistojen vuosittaiseen valintakokeeseen, suoriutua siitä hyvin ja päästä opiskelemaan hyvään yliopistoon:

”Kuitenkin korealaisten vanhempien yksipuoliset käsitykset pitävät heidän lapsensa jumissa yhdellä polulla – opiskelu yhteen Suneung-kokeeseen, hyvin suoriutuminen, ja hyvään yliopistoon pääsy.”

Lähiympäristötasolla aineistokommenteissa keskusteltiin myös vertailusta ja kilpailusta luokkatovereiden kesken, joka vaikutti myös akateemisen paineen tuntuun. Akateeminen kilpailu arvosanoista oli keskustelijoiden mukaan ”ankaraa”. Vertailu luokkatovereihin lisäsi kilpailullisuutta yksilön ja hänen lähiympäristöönsä kuuluvien luokkatovereiden ja luokassa olevien ystävien kesken. Osa keskustelijoista koki, että opinnoista tuli suoriutua paremmin kuin muut, ja jos niin ei tapahtunut, sen koettiin olevan

raskasta ja vaikeaa. Keskustelijat kertoivat, että välillä muiden yli ”piti kävellä”, jotta kykeni menestymään itse. Tällaisen kilpailun koettiin vaikuttavan heikentävästi samalla luokalla olevien läheisten ystävien ylläpitosuhteisiin, kun heidän kanssaan joutui kilpailemaan hyvistä arvosanoista.

5.3 Instituutio – opintojen keskittyminen yliopistojen valintakokeeseen

Sosioekologisen mallin kolmas taso, instituutio, ottaa huomioon sen instituution säännöt, ohjeet, määräykset ja toimivallan, mihin yksilö kuuluu (Lisnyj ym. 2021). Tässä tutkimuksessa instituutiotaso käsitti verkkokeskustelijoiden akateemisen ympäristöinstituution, johon kuuluivat ala- ja yläkoulut, lukiot, yliopistot ja *hagwonit* eli valmennuskursseja tarjoavat oppilaitokset. Merkittävimmät akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät instituutiotasolla kohdistuivat opintojen keskittymiseen vain yliopistojen pääsykokeeseen valmistautumiseen, opintojen luovuuden ja soveltamisen puutteeseen sekä kilpailuun ikätovereiden kanssa.

Eteläkorealainen koulutusjärjestelmän keskittyminen yhteen kokeeseen valmistautumiseen eli yliopistojen pääsykoe *suneungiin* nousi suurimmaksi tekijäksi instituutiotasolla. Etelä-Koreassa *suneung* on tärkein yksittäinen tehtävä opiskelijoille akateemisella uralla, sillä sen avulla voi päästä sisään arvostettuun yliopistoon (Lee ym. 2019, 174). Eteläkorealaista koulutusjärjestelmää kuvattiin keskusteluissa kerrostuneeksi, jossa myös yksityiskouluissa opiskelu tavallisen koulun jälkeen koettiin välttämättömäksi tavaksi pärjätä haastavissa opinnoissa ja kokeisiin valmistautumisessa. Myös vanhempien kerrottiin ”pakottavan” lapsensa opiskelemaan maksullisissa valmennusoppilaitoksissa, jotta koulumenestymiseen olisi mahdollisuuksia. Keskusteluista nousi esille, miten Etelä-Korean koulutusjärjestelmä kannustaa ja pitää yllä *suneungiin* valmistautumista, kuten seuraava esimerkki osoittaa:

”Tämä on vain satunnaista purkautumista, mutta yleisesti ottaen koko Korean koulutussysteemi perustuu tähän yhteen vuosittaiseen valtakunnalliseen testiin, joka tunnetaan Suneungina.”

Suoriutuakseen paremmin yliopistojen pääsykokeessa ja päästäkseen arvostetuimpiin yliopistoihin eteläkorealaiset opiskelijat omistavat merkittävän osan varhaisesta elämästään opiskeluun (Jarvis ym. 2020, 2). *Hagwoneiden* eli maksullisten yksityiskoulujen koettiin tukevan suoriutumista lukioissa ja myös valintakokeisiin valmistautumisessa, mutta valmennusoppilaitokset osana koulutusinstituutiota saivat keskusteluissa myös kritiikkiä:

”Lukemattomat yksityiset instituutiot, jotka tunnetaan hagwoneina, tarjoavat laajaa akateemista apua siihen pisteeseen asti, että siitä on tullut opiskelijoille välttämättömyys paitsi luokiossa, myös ala-asteella saakka.”

Hagwoneiden yhteiskunnallista asemaa kritisoitiin, sillä keskustelijat eivät kokeneet hyväksi sitä, että jo ala-astetasolla koulu ja valmennuskurssit keskittyvät monen vuoden päässä olevaan yliopistojen pääsykokeeseen valmistautumiseen. Keskustelijat olivat kuitenkin tietoisia *suneungin* merkityksestä omalla urallaan ja yhteiskunnallisesti, jonka vuoksi siihen opiskellaan koko maassa nuoresta alkaen:

”90% työnantajista täällä ei palkkaisi minua, jos en valmistu (hyvästä) yliopistosta. Se tarkoittaa sitä, että minun täytyy opiskella Korean tasokokeeseen, kuten jokaisen muunkin opiskelijan tässä maassa.”

Työnantajatkin siis ylläpitävät instituutiotasolla osittain *suneung*-kulttuuria, kun työntekijärekrytoinneissa keskitytään lähestulkoon vain hakijoiden koulutustaustaan. Koulutusjärjestelmän keskittyminen *suneungiin* koetaan edustavan opiskelijalle hyvää työelämäuraa tulevaisuudessa, mutta samalla tähän kokeessa suoriutumiseen kasautuu yksilölle valtavat akateemiset paineet.

Toisena merkittävänä tekijänä instituutiotasolla nousi luovuuden ja soveltamisen puute opinnoissa. Keskustelijat olivat yksimielisiä siitä, että eteläkorealainen opiskelu perustuu valtavan tietomäärän muistamiseen tiedon soveltamisen sijaan. Opiskelu miellettiin mekaaniseksi muistityöksi, jossa ei ole tilaa luovuudelle tai kriittiselle keskustelulle. Opiskelun kerrottiin perustuvan yksityiskohtaisten asioiden muistamiseen, jonka jälkeen opitut asiat yleensä unohtuivat. Muistiin perustuva opiskelu sekä niiden vaikeus

selittävät myös yksilötasolle ulottunutta painetta siitä, että opiskeluun kuluu paljon aikaa. Opintojen koettiin olevan myös jopa vuosia edellä muiden maiden opintosuunnitelmia, jotka lisäsivät opintojen vaikeutta ja vaativat paljon opiskelua myös ajallisesti.

Instituutiotasolle ulottui myös kilpailullisuus ikätovereiden kanssa. Kilpailullisuus voidaan nähdä myös institutionaalisenä tekijänä, sillä yksilö kilpailee akateemisessa ympäristössä luokkatovereidensa lisäksi myös muiden valtakunnallisten ikätovereidensa kanssa, jotka ovat osa koko maan kouluinstituutiota. Keskustelijat kertoivat, että kaikki arviointi tehtiin yleensä normaalijakauman eli kellokäyräksi kutsutun arviointiperusteen mukaan, jossa vain tietty prosentti saa parhaimman mahdollisen arvosanan. Näin moni opiskelija saa ”vain” seuraavaksi parhaimman arvosanan, vaikka olisivatkin suoriutuneet kokeesta lähes täydellisesti. Keskustelijat kertoivat kaiken opiskelun perustuvan vain paremmuusjärjestykseen laittamiseen ja arviointiin, ja ”kaikkihan haluavat olla parhaan 10 prosentin joukossa”, osittain myös tulevaisuuden menestymismahdollisuuksien vuoksi.

5.4 Yhteisö – kulttuurista arvostusta koulutusta kohtaan ja mielen- terveyden stigmaa

”Kun kaikki tekevät niin, siitä tulee normi.”

Sosioekologisen mallin neljännellä tasolla, yhteisötasolla, keskitytään kulttuurin tuomaan vaikutukseen arvojen ja normien kautta (Lisnyj ym. 2021). Yhteisötasolle aineistossa ulottui kaksi akateemiseen paineeseen vaikuttavaa tekijää, jotka olivat yleinen kulttuurinen arvostus akateemisuutta ja työelämäuraa kohtaan sekä mielenterveysongelmien ympärillä oleva stigma.

Etelä-Koreassa opiskellaan tulevaisuutta varten, ja opiskelijoille arvostetusta yliopistosta valmistuminen on erittäin tärkeää sen tuomien tulevaisuuden mahdollisuuksien vuoksi, kuten olen aiemmissa luvuissa kertonut.

”[Etelä-Korean] kulttuuri näkee koulutuksen lähtökohtana opiskelun yliopistossa.”

Yleinen kommentti keskustelijoilla liittyi yksilön opiskelu- ja urapolkuun, joka asettui normien mukaisesti siten, että ensin saadaan hyvät arvosanat kouluista, jonka jälkeen suoriudutaan erinomaisesti korkeakoulujen valintakokeista. Hyvin suoritetusta valintakokeesta päästään opiskelemaan hyvään yliopistoon, josta saatu tutkintotodistus on reitti arvostetulle ja hyväpalkkaiselle työuralle. Keskustelijat kertoivat lapsuus- ja nuoruusaikansa perustuvan lähestulkoon kokoaikaisesti opiskeluun ja tulevaan uraan valmistautumiseen. Arvostus koulutusta ja hyväpalkkaista työtä kohtaan nousi merkittäväksi tekijäksi aineistosta. Valmistuminen arvostetusta yliopistosta on ensisijainen tavoite eteläkorealaisille perheille, sillä parhaimmillaan se turvaa hyväpalkkaisen työpaikan kilpailullisilla markkinoilla, edistää sosiaalista statusta ja saattaa jopa edesauttaa avioliittomahdollisuuksia (Jarvis ym. 2020, 2).

”Täytyy opiskella paljon tähän yhteen vuosittaiseen kokeeseen, jotta pääset hyvään yliopistoon, koska hyvä yliopisto = hyvä ura Koreassa.”

Sosiaalisen statuksen saavuttamista ja ylläpitoa pidettiin tärkeänä asiana, ja statuksen menettäminen toisi häpeää sekä itselle että perheelle:

”Jos et suoriudu hyvin koulussa tai saa hyvää työtä, häpäiset koko perheesi.”

Yhteisötasolle toisena akateemiseen paineeseen vaikuttavana tekijänä nousi eteläkorealaisessa kulttuurissa vallitseva stigma mielenterveysongelmien ympärillä. Stigma eli häpeäleima on sosiaalinen ja negatiivinen leima, jossa yhteisö määrittää yksilön poikkeavaksi muusta yhteiskunnasta jonkin eroavan ominaisuutensa vuoksi, ja joka saa yksilön tuntemaan muun muassa häpeää (Korkeila & Koski 2017, 237).

Mielenterveysongelmista johtuvat vaikeudet opinnoissa nähtiin yhteiskunnassa heikkouden tai laiskuuden merkinä, eikä vaikeuksia opinnoissa ollut normien mukaisesti soveliaista näyttää julkisesti. Mielenterveysongelmia ei keskustelijoiden mukaan tunnisteta kulttuurissa, ja muun muassa itsetuhoisuus oli vitsin aihe ja vakavalle teolle kerrottiin ummistavan silmät niiden yleisyyden vuoksi. Opinnoissa tulee pärjätä ja ohittaa mielenterveysongelmat normien ja leimautumisen vaaran vuoksi, mikä taas lisää opiskelijan akateemista painetta entisestään.

5.5 Yhteiskunta – historian muovaama koulutusvaltio

Sosioekologisen mallin viides ja uloin taso, yhteiskunta, käsittää yhteiskunnan lait ja asetukset, joilla on vaikutusta yksilön käytökseen. Yhteiskuntataso käsittää sekä kansalliset että globaalit asetukset ja lait. (Lisnyj ym. 2021.) Aineistosta nousi yksi tälle tasolle ulottunut akateemiseen paineeseen vaikuttava tekijä, joka oli koulutusyhteiskunnan ylläpito.

Etelä-Korean historian kerrottiin olevan suurin muokkaaja siinä, miten yhteiskunta on muodostunut kilpailulliseksi ja intensiiviseksi. Keskustelijat pohtivat, miten Korean sota ja sen jälkiseuraukset pakottivat kansalaiset opiskelemaan, jotta luonnonvaroista puutetta kokenut maa nousisi talousmahdiksi koulutuksen avulla. Keskustelijat olivat sitä mieltä, että historiassa muovatut lait ja asetukset muokkasivat koulutuksesta väylän talouskasvuun, jota nykyiset yhteiskunnalliset asetukset pitävät yllä kouluympäristössä, ja joka taas on vaikuttava tekijä pitämään akateemisia paineita yllä. Kouluttautuminen oli keskustelijoiden mukaan ainut tapa kehittyä menestyneeksi valtioksi:

”Etelä-Korean uniikki olemus juontaa juurensa siitä faktasta, että 1. Korean sota tapahtui 2. se TODELLakin tuhosi kaiken ja 3. koko maa piti uudelleenrakentaa mikä tarkoitti sitä, että koulutus oli ainoa väylä menestykseen, ja siten koulutussysteemistä tuli äärimmäisen kilpailullinen.”

Etelä-Korean koulutukselliset odotukset ovat korkealla (Jarvis ym. 2020, 5). Maan historiassa muovatut lait ja asetukset ovat mahdollistaneet valtion menestyksen koulutuksellisesti ja taloudellisesti, mutta asetukset vaikuttavat opiskelijoihin ja sitä kautta myös akateemiseen paineeseen. Eteläkorealaista koulutusyhteiskuntaa ylläpidetään nyky päivänä edelleen, jonka vuoksi se osoittautui akateemiseen paineeseen vaikuttavaksi tekijäksi yhteiskuntatasolla.

6 Yhteenveto ja johtopäätökset

Tässä tutkielmassani olen tutkinut akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä eteläkorealaisessa yhteiskunnassa. Tavoitteenani oli pyrkiä tarkastelemaan, mitä akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä Redditiin verkkokeskusteluissa esiintyy, ja miten löydetty tekijät sijoittuvat käyttämäni teoreettisen viitekehyksen eli sosioekologisen mallin tasoille. Aikaisempaan tutkimukseen verraten aineistossa esiintyi akateemista stressiä aiheuttavaa mekaanista oppimista, mielenterveysongelmien stigmatisoimista, sosiaalisen statuksen tärkeyden merkitystä ja akateemista menestymistä heijastavan polku, joka alkaa hyvän lukion saattamana erinomaisesti suoriudutusta *suneungista* eli yliopiston pääsykokeesta ja päättyy arvostetun yliopistotutkinnon saamisen kautta hyväpalkkaiselle ja arvostetulle työuralle.

Akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä esiintyi aineistossani kaikilla sosioekologisen mallin tasoilla. Eniten tekijöitä esiintyi instituutiotasolla ja vähiten yhteiskuntatasolla. Aineistoanalyysin mukaan akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät olivat yksilötasolla opiskeluun käytetty aika ja pelko epäonnistumisesta, ja lähiympäristötasolla vanhempien vaatimukset, kilpailu luokkatovereiden kanssa ja itsensä vertailu muihin. Instituutiotasolla akateemiseen paineeseen vaikuttavat tekijät olivat koulutusjärjestelmän keskittyminen vain yliopistojen valintakokeeseen valmistautumiseen, opintojen luovuuden ja soveltamisen puute sekä kilpailu ikätovereiden kanssa. Yhteisötasolla tekijät kohdistuivat kulttuuriseen arvostukseen koulumenestystä ja hyväpalkkaista työelämäuraa kohtaan sekä mielenterveysongelmien stigmaan. Uloimmalla tasolla, yhteiskuntatasolla akateemiseen paineeseen vaikuttavaksi tekijäksi osoittautui Etelä-Korean koulutusyhteiskunnan ylläpito.

Akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä esiintyi aineistossani useampia. Yhteenvetona kaikista löydetyistä tekijöistä voidaan sanoa, että *suneungiin* eli yliopistojen pääsykokeeseen valmistautuminen näyttäytyy ja vaikuttaa yksilöön ja yksilön käytökseen jokaisella sosioekologisen mallin tasolla, ja on täten analyysini merkittävin akateemiseen paineeseen vaikuttava tekijä. Yksilötasolla *suneung* luo akateemisia paineita, kun yksilö valmistautuu ja käyttää paljon aikaansa *suneungiin* opiskeluun. Lähiympäristötasolla eteläkorealaiset vanhemmat painostavat lapsiaan opiskelemaan ja osallistumaan kokeeseen. Lapset laitetaan myös opiskelemaan *hagwoneissa*, joiden

tarkoitus on lopulta valmentaa opiskelijoita tähän pääsykokeeseen. Lisäksi kilpailu luokkatovereiden kanssa ja oman akateemisen suoriutumisen vertailu muihin kasaa akateemisia paineita yksilölle, sillä *suneungista* pääsee vain tietty määrä opiskelijoita arvostettuihin yliopistoihin. Instituutiotasolla kävi ilmi, miten Etelä-Koreassa keskitytään jo nuoresta asti tähän kokeeseen valmistautumiseen tavallisen koulun ja *hagwonien* kautta. Yhteisötasolla osoittautui merkittäväksi se, miten kulttuuri arvostaa yleisesti koulu- ja työelämämenestystä, jonka voi saavuttaa menestymällä *suneungissa*. Yhteiskuntatasolla aineistosta nousi koulutusta tukevien paikallisten lakien ja asetusten painoarvo yhteiskunnassa. Etelä-Korea on muovannut erinomaisuuteen puskevan koulutuskulttuurin ja *suneungiin* valmistautumisen sekä luonnollisesti myös itse *suneungin*. Kaikkien tasojen tekijät kasautuvat lopulta yksilölle, joka pääsykokeeseen osallistuu, ja joka pyrkii suoriutumaan siitä erinomaisesti. Eteläkorealaisesta koulutusarvomaailmasta ulospääsy ei ole häpeän pelon ja mielenterveyden stigman vuoksi välttämättä mahdollista, minkä vuoksi itsemurhaluvut ovat valitettavan korkeita. Lopulta voidaan todeta, että pääsykoepaineet kasautuvat jokaisen ympäristötason kautta yksilöön.

Suneung edustaa tärkeintä yksittäistä tehtävää eteläkorealaisen opiskelijan elämässä. *Suneung* edusti aineistosta löytynyttä suurinta yksittäistä akateemiseen paineeseen vaikuttavaa tekijää jo instituutiotasolla, mutta teoreettinen näkökulma osoitti, miten *suneung* hallitsee yksilön elämää jokaisella ympäristötasolla. *Suneung* määrittelee tulevaisuutta, sillä se on väylä päästä opiskelemaan arvostetuimpiin yliopistoihin koko maassa. Arvostetusta yliopistosta valmistuminen on sekä kunniallista itselle ja perheelle, mutta se takaa myös taloudellisen turvan tulevaisuudessa. Työnantajat arvostavat yliopistotutkintoa, ja tutkinnolla voi olla merkittävä vaikutus työpaikkarekrytoinneissa. *Suneungilla* on siis merkittävä paikka eteläkorealaisessa yhteiskunnassa ja eteläkorealaisten elämässä.

Tutkimustulokset osoittavat, että eteläkorealaisessa yhteiskunnassa opinnot tuntuvat keskittyvän *suneungiin* valmistautumiseen ja siitä hyvin suoriutumiseen, mikä lisää akateemista painetta. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää esimerkiksi opiskelijoiden akateemista painetta vähentävien interventiomenetelmien kehittämiseksi. Akateemisen stressin ja paineen vähentämiseksi on tärkeää ymmärtää eri sosiaalisten tasojen riskitekijöitä, jotta tehokkaita interventiostrategioita voitaisiin arvioida ja kehittää lisää

(Reddy ym. 2018, 536). Tutkimuksen rajauksen takia keskityin tutkimaan vain akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä, ja jatkotutkimuksissa aineistoa voisi käyttää myös akateemisen paineen tuomien seurauksien tutkimiseen, jotta niihin voidaan vaikuttaa mahdollisimman hyvin, tehokkaasti ja ennaltaehkäisevästi.

Eri ympäristötasoilla olevia akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä on tärkeää tutkia jatkossa Etelä-Korean lisäksi myös muissa maissa, kuten esimerkiksi Suomessa. Suomessa esimerkiksi kasvaa yhä korkeammalle arvostus opiskelu- ja työmarkkinamenestystä kohtaan. Koulumenestyksen tavoittelu ja tulevaan työelämään orientoituminen aiheuttavat kasvavia paineita nuorille Suomessa (Helsingin Sanomat 13.3.2022). Samalla tutkittavia maita voisi vertailla keskenään ja pohtia syvemmin kulttuurin tuomaa vaikutusta. Eroavatko esimerkiksi individualistinen ja kollektivistinen kulttuuri toisistaan?

Aiheen sensitiivisyyden takia aineiston luonne ei välttämättä avaa kaikkia akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä, ja jatkotutkimuksissa voisi olla validimpaa analysoida esimerkiksi haastatteluaineistoa. Näin saataisiin myös varmistettua haastatteluvien taustat ja omakohtaiset kokemukset, joita tämän aineiston puitteissa ei ollut mahdollista todentaa. Lisäksi esimerkiksi kvantitatiivinen tutkimus voisi auttaa ymmärtämään ja saada näkyviin lisää eri sosiaalisilla ympäristötasoilla olevia akateemiseen paineeseen vaikuttavia tekijöitä laajemmin kuin laadullinen tutkimus, joka usein keskittyy pienemmän aineiston tutkimiseen sen hallittavuuden vuoksi. Tässä tutkimuksessa Reddit aineistona edusti myös vain yhtä sosiaalisen median sivustoa ja kahta keskustelulankaa sieltä, joten tuloksia ei välttämättä voida yleistää, mutta tulokset antavat kuitenkin suuntaviivoja siitä, miten akateemisesta paineesta keskustellaan sosiaalisen median keskustelupalstoilla.

Lähteet

Anderson, Katie (2015) Ask me anything: What is Reddit? *Library Hi Tech News* 32:5, 8–11.

Bronfenbrenner, Urie (1979) *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Bronfenbrenner, Urie (1981) *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Covington, Martin V. (1984) The self-worth theory of achievement motivation: Findings and implications. *The Elementary School Journal*. 85:1, 4–20.

Earp, Jo Anne L. & Golden, Shelley D. (2012) Social ecological approaches to individuals and their contexts: Twenty years of health education & behavior health promotion intervention. *Health Education & Behavior* 39:3, 364–372.

Helsingin Sanomat (13.3.2022) "Minun täytyy menestyä" – Pääkaupunkiseudulla elävät nuoret kertovat musertavista paineista täydellisyyteen. <https://www.hs.fi/kau-punki/art-2000008665864.html>. Viitattu 24.4.2022.

Hurst, Carrie S. & Baranik, Lisa E. & Daniel, Francis (2013) College student stressors: A review of the qualitative research. *Stress and Health* 29:4, 275–285.

Härkönen, Ulla (2007) Teorian ja tutkimuskohteen vuorovaikutus – Bronfenbrennerin ekologinen systeemitheoria ihmisen kehittymisestä. Teoksessa Anneli Niikko ym. (toim.) *Oppimista, opetusta, monitieteisyyttä – Kirjoituksia Kuninkaankartanonmäeltä*. Savonlinna: Joensuun yliopisto, Savonlinnan opettajankoulutuslaitos, 21–39.

Jain, Geeta & Singhai, Manisha (2017) Academic stress amongst students: A review of literature. *Prestige e-Journal of Management and Research* 4:2, 58–67.

Jarvis, Jonathan A. & Corbett, Allison W. & Thorpe, Jared D. & Dufur, Mikaela J. (2020) Too much of a good thing: Social capital and academic stress in South Korea. *Social Sciences* 9:11, 1–14.

Journeyman Pictures (2015) Academic Pressure Pushing S. Korean Students To Suicide. YouTube-video, 25:19, julkaistu 10.8. <https://www.youtube.com/watch?v=TXswlCa7dug>

Korkeila, Jyrki & Koski, Kaarina (2017) Kummat kokemukset, häpeäleima ja psykoosit. Teoksessa Marja-Liisa Honkasalo & Kaarina Koski (toim.) *Mielen rajoilla: Arjen kummat kokemukset*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 235–271.

Laaksonen, Salla (2021) Sosiaalinen media tutkimusaineistona. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/>. Viitattu 15.5.2022.

Lee, Minyoung & Cho, Soohyun & Lee, Sang Min (2019) A multilevel analysis of change in hatred of academic work during high school: Focusing on the sociocultural background of Korea. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools* 29:2, 166–176.

Lee, Soojeong (2018) Relationship among education fever, the college-admission policy, and shadow education in South Korea. *KEDI Journal of Educational Policy* 15:2, 121–139.

Lee, Sun-Kyung & So, Wi-Young & Dong Jun, Sung (2015) Association between chronic mental stress and academic performance among Korean adolescents. *Universitas Psychologica* 14:3, 967–974.

Lisnyj, Konrad T. & McWhirter, Jennifer, E. & Papadopoulos, Andrew & Pearl, David L. (2021) Exploration of factors affecting post-secondary students' stress and academic success: Application of the socio-ecological model for health promotion. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 18:7, 3779.

Kwak, Chae Woon & Ickovics, Jeannette R. (2019) Adolescent suicide in South Korea: Risk factors and proposed multi-dimensional solution. *Asian Journal of Psychiatry* 43, 150–153.

Park, Subin & Jang, Hyesue & Lee, Eun-Sun (2018) Major stressors among Korean adolescents according to gender, educational level, residential area, and socioeconomic status. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 15:10, 1–9.

Pascoe, Michaela C. & Hetrick, Sarah E. & Parker, Alexandra G. (2020) The impact of stress on students in secondary school and higher education. *International Journal of Adolescence and Youth* 25:1, 104–112.

Proferes, Nicholas & Jones, Naiyan & Gilbert, Sarah & Fiesler, Casey & Zimmer, Michael (2021) Studying Reddit: A systematic overview of disciplines, approaches, methods, and ethics. *Social Media + Society*, 7:2, 1–14.

Reddit (2021) How does Reddit work? <https://www.redditinc.com/>. Viitattu 5.2.2022.

Reddy, K. Jaysankara & Menon, Karishma Rajan & Thattil, Anjana (2018) Academic stress and its sources among university students. *Biomedical & Pharmacology Journal* 11:1, 531–537.

Ro, Jina (2018) Capable teachers, mundane teaching: Korean novice teachers' experience in a high-performing education system. *Pedagogy, Culture & Society* 26:4, 529–545.

Shin, Kyunghee & Jahng, Kyung Eun & Kim, Dongjin (2019) Stories of South Korean mothers' education fever for their children's education. *Asia Pacific Journal of Education* 39:3, 338–356.

Sorensen, Clark W. (1994) Success and education in South Korea. *Comparative Education Review* 38:1, 10–35.

Statista Research Department (2022) National mental health care budget in South Korea 2017-2020. <https://www.statista.com/statistics/1264661/south-korea-mental-health-care-budget/>. Viitattu 24.3.2022.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2018) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (2021) Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK). <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanto-htk>. Viitattu 12.5.2021.

Versaevel, L. Nicole (2014) Canadian post-secondary students, stress, and academic performance – A socio-ecological approach. Väitöskirja. Terveys- ja kuntoutustieteet. Kanada: The University of Western Ontario.

Wha Kim, Chung & Dembo, Myron H. (2000) Social-cognitive factors influencing success on college entrance exams in South Korea. *Social Psychology of Education* 4:2, 95–115.

Wilks, Scott E. (2008) Resilience amid academic stress: The moderating impact of social support among social work students. *Advances in Social Work* 9:2, 106–125.

Yle (6.7.2019) Etelä-Koreassa lukion viimeisen vuoden koe muuttaa lentoreittejä ja työllistää virkavallan – Katso, miltä todistusvalinta maassa näyttää. <https://yle.fi/uutiset/3-10856369>. Viitattu 31.1.2022.

Yle (18.11.2021) Yliopistopaikat jakoon Etelä-Koreassa: ilmatila suljetaan ja lentoja siirretään, kun puoli miljoonaa nuorta hiljentyy englannin kuuntelukokeeseen. <https://yle.fi/uutiset/3-12192952>. Viitattu 31.1.2022.

Yoon, L. (2021) South Korean local governments' budget for educational sectors from 2015 to 2021. <https://www.statista.com/statistics/713987/south-korea-local-governments-budget-for-education/>. Viitattu 24.3.2022.